

Dr Ted Hildebrandt ST Historia, literatura i teologia, wykład 14

© 2012, dr Ted Hildebrandt

To jest dr Ted Hildebrandt i jego kurs historii, literatury i teologii Starego Testamentu: Wykład numer 14 na temat ofiar i świąt Kapłańskiej oraz wstępna dyskusja na temat Księgi Liczb.

A. Księga Kapłańska przegląd/zapowiedź [0:00-3:53]

Zacznijmy od słowa modlitwy, a potem przejdziemy do zajęć na dzisiaj: *Ojcze, dziękujemy Ci za ten dzień. Dziękujemy za piękny jesienny dzień w Nowej Anglii i zdajemy sobie sprawę, że niebiosą głoszą chwałę Boga. O Panie, nasz Panie, jak wspaniale jest Twoje imię na całej ziemi. Daleś nam oczy do patrzenia, uszy do słuchania, języki do smakowania i ręce do obsługi Twojego stworzenia. Po prostu dziękujemy Ci za Twoją dobroć i wielkość. Dziękuję za Jezusa Chrystusa i za wielką ofiarę, którą złożył, i za wszystkie ofiary w Starym Testamencie, które były zwiastunami Chrystusa, wielkiej ofiary na zawsze. Dlatego dziękujemy Ci, że umiłowałeś nas na tyle, że zesłałeś swojego Syna. Modlimy się, abys pomógł nam nawet dzisiaj kroczyć jego śladami. W Jego drogocenne imię modlimy się, Amen.*

Wróćmy do miejsca, w którym byliśmy ostatnim razem. Skończymy dzisiaj Księgę Kapłańską i przejdziemy do Księgi Liczb, więc mamy sporo szczegółów do przepracowania w Księdze Kapłańskiej. Dzisiaj w Księdze Kapłańskiej będziemy robić dwie rzeczy. Jedną z nich będą ofiary. Nauczę was, jak być kapłanami i jak składać kapłańskie ofiary. Inną rzeczą jest to, że po zrobieniu naprawdę ciężkiego materiału kapłańskiego, porozmawiamy o świętach Izraela. Święta Izraela były czasem świętowania. Zacznijmy więc od ofiar.

Jedno z pytań, które pojawia się, gdy zbliżasz się do Księgi Kapłańskiej, dotyczy tego, czy są wszystkie te ofiary. Zastanawiacie się: „Dlaczego istnieje tak wiele różnych rodzajów ofiar?” Dlatego chcę wyjaśnić różne rodzaje ofiar, osadzając je w kontekście różnych aspektów grzechu. Chcę więc omówić różne aspekty grzechu, które się pojawiają. Zwykle, kiedy ludzie myślą o grzechu, myślą, że jest to coś w rodzaju jednolitej, płaskiej koncepcji. Innymi słowy, grzech jest grzechem, po prostu zrobiłeś coś

złego i tyle. Ale tak naprawdę grzech to kompleks rzeczy, więc chcemy się temu przyjrzeć.

B. Różne aspekty grzechu: Gniew/przebłaganie [3:54-5:19]

Pierwszą rzeczą, jaką robi grzech, i widzimy to w Księdze Liczb, do której przyjrzymy się później, jest to, że kiedy ludzie grzeszą, Bóg odpowiada gniewem. Pamiętajcie, jak w Księdze Liczb błakają się po pustyni, Bóg gniewa się w odpowiedzi na grzech. Jak radzisz sobie ze złością? Jest przebłaganie. Co to jest przebłaganie? Niektórzy z was wiedzą, czym jest przebłaganie. W moim przypadku zrobiłem coś, o co wiedziałem, że mój tata będzie bardzo zły, więc dobrowolnie, zupełnie sam, skosiłem trawnik bez jego pytania, aby po powrocie do domu zobaczyć, że trawnik jest skoszony i byłby przychylny. Wracam do domu, moja żona jest na mnie zła o coś, więc zrobiłem coś złego, kupię kwiaty? Czy kwiaty jakoś to zakrywają? Czasem tak. Czy kwiaty mogą przynieść odwrotny skutek? Jeśli kwiaty są protekcyjne, kwiaty nie działają. Trzeba więc uważać na kwiaty – mogą pójść w obie strony. Mówię tylko, że zrób coś miłego, żeby ułagodzić ich gniew. Tak więc przebłaganie ma związek z Bożym gniewem, który należy przebłagać lub uspokoić. Znowu będziemy mówić więcej o gniewie – nasza kultura w ogóle nie radzi sobie dobrze z gniewem.

C. Aspekty grzechu: zanieczyszczenie/oczyszczenie [5:20-6:04]

Grzech powoduje zanieczyszczenie. Istnieje kalająca natura grzechu, która powoduje zanieczyszczenie. Czy ktokolwiek z was był kiedyś w środowisku tak grzesznym, że fizycznie czuł się brudny? Od czasu do czasu przebywałem w takich środowiskach, w których naprawdę czujesz się brudny. To jest idea zanieczyszczenia – czujesz zanieczyszczenie, plugastwo grzechu. Więc istnieje potrzeba oczyszczenia. Jaką substancją często dokonuje się oczyszczenie w Piśmie Świętym? Woda. Użyją wody do oczyszczenia. Tak więc od zanieczyszczenia grzechem istnieje potrzeba oczyszczenia.

D. Aspekty grzechu: wina/wstyd/zadośćuczynienie [6:05-7:11]

Teraz jest poczucie winy i wstydu. Czy ktoś z was kiedykolwiek zrobił coś złego i mieliśmy taką tradycję, że w zasadzie wbiegasz do swojej sypialni, rzucasz się do łóżka, naciągasz koc i poduszkę na głowę i masz nadzieję, że cię nie złapią. To jest idea

potrzeby zakrycia wstydu i poczucia winy. Swoją drogą, czy żyjemy w kulturze bez wstydu? Nic nas nie zawstydzia, ale w tamtych czasach wstyd był naprawdę ważną rzeczą. Co robisz, żeby się zawstydzić? Dokonujesz za to przebłagania. Co oznacza „zadośćuczynienie”? „Zadośćuczynienie” oznacza, że zakrywasz wstyd. I tak Adam i Ewa grzeszą w ogrodzie. Czy czują wstyd? Co więc ze sobą robią? Zakrywają się. Chowają się w krzakach. A więc w zasadzie istnieje potrzeba zakrycia. To przykrycie nazywa się „pojednaniem”. Istnieje potrzeba zakrycia wstydu i poczucia winy.

E. Aspekty grzechu: szkoda/zadośćuczynienie [7:12-9:58]

Czy grzech rzeczywiście wyrządza szkodę innym ludziom? Ktoś coś kradnie, czy to faktycznie szkodzi komuś innemu? Kradzież czegoś tak naprawdę szkodzi komuś innemu. Więc zadośćuczynienie, kiedy coś ukradniesz i zostaniesz złapany, musisz to spłacić. Musisz go spłacić w wielokrotności czterech. Musisz zwrócić czterokrotność tego, co wzięłeś. Więc to jest zadośćuczynienie. Swoją drogą, czy nasza kultura dobrze radzi sobie z zadośćuczynieniem? Osoba popełnia przestępstwo; czy muszą dokonać zadośćuczynienia, czy po prostu wrzucimy ich do więzienia? Wtrącamy ich do więzienia. Osoba narusza i krzywdzi inną osobę, ale czy kiedykolwiek musi zadośćuczynić osobie, którą skrzywdziła? Przeważnie nie, w naszej kulturze. Tam osoba musi stanąć twarzą w twarz z osobą, którą prześladowała, musi dokonać zadośćuczynienia. W naszej kulturze po prostu je zamykamy, a ofiara musi radzić sobie sama. Stąd pomysł reparacji. Szkoda została dokonana, grzech wyrządził szkodę osobie. Zadośćuczynienie polega na tym, że musisz naprawdę spróbować naprawić to, co zrobiłeś.

Na przykład ktoś robi coś złego w naszej kulturze. Czy ktoś z was kiedykolwiek widział, gdzie muszą odpracować tyle godzin prac społecznych. Innymi słowy, naruszyli społeczność, więc sędzia mówi: „Musisz wykonać 40 godzin prac społecznych”. Czy jest w tym coś dobrego? Osoba może faktycznie pracować, aby spłacić szkody, które wyrządziła. Więc to jest pojęcie zadośćuczynienia. Chciałbym, żeby nasza kultura miała więcej tego pojęcia zadośćuczynienia. Myślę, że faktycznie pomogłoby to wielu ludziom, którzy naruszyli innych, gdyby faktycznie musieli spłacić szkody.

[*Pytanie ucznia*] Przebłaganie jest odpowiedzią na gniew i próbą złagodzenia

gniewu Boga. Tak więc przeblaganie jest czymś w rodzaju uspokojenia. W moim przypadku byłoby tak, że kupuję kwiaty dla żony i zapraszam ją na kolację. Staram się jej to wynagrodzić za coś, co zrobiłem źle. Więc próbuję uspokoić jej gniew, którego się spodziewam. Zadośćuczynienie byłoby takie, że ona ma tę wyjątkową rzecz, a ja ją właśnie zepsułem. Jakie byłoby zadośćuczynienie? Kupiłbym jej nowy i miałem nadzieję, że może nawet się nie dowie. Ale wiesz, o czym mówię, czym byłoby uspokojenie? Spieprzyłem to, będzie zła, a ja próbuję ułagodzić jej gniew. Zadośćuczynienie brzmi: „Hej, kupię ci nowy”. Więc to byłaby różnica między nimi. Słuszna uwaga.

F. Aspekty grzechu: zerwanie komunii/spowiedź [9:59-12:00]

Komunia jest zepsuta. Grzech zrywa komunie między ludźmi. Osoba, która kłamie o innej osobie, plotkuje o innej osobie, zrywa komunie z ludźmi. Tak więc wspólnota jest zniszczona przez grzech. Jak przywrócić społeczność? Dokonuje się to przez spowiedź. Nawiasem mówiąc, czy pamiętasz w Nowym Testamencie, że „jeśli wyznajemy nasze grzechy, wierny jest Bóg i sprawiedliwy, aby nam odpuścił grzechy”? Grzechy należy wyznać we wspólnocie. Potem jest regeneracja. Czy ktoś z was był w kościele, gdzie był jakiś naprawdę ciężki grzech w kościele, a kościół zbiera się, osoba wyznaje swój grzech, a kościół gromadzi się wokół tej osoby i odnawia ją? To jest proces przywracania. To są naprawdę ważne procesy: wyznanie grzechu i odnowa.

Więc są wszystkie te aspekty grzechu. Czy będą różne aspekty ofiar, które dotyczą tych spraw? Tak więc ofiary zostaną ustawione tak, aby działały z niektórymi z tych koncepcji tutaj. W ten sposób składamy nasze ofiary. Przede wszystkim znaczenie krwi. List do Hebrajczyków 9:22 mówi: „bez rozlania krwi nie ma odpuszczenia grzechów”. Ostatecznie, czyja krew zostanie przelana na odpuszczenie grzechów? krew Jezusa. Więc Jezus umiera. Czy chrześcijaństwo jest w pewnym sensie krwawą religią? Bardzo jest. To przez krew Chrystusa jesteśmy uzdrowieni, jesteśmy oczyszczeni. Swoją drogą, czy wyczuwacie ironię? Przez krew Chrystusa jesteśmy oczyszczeni. Czy krew jest zwykłym środkiem czyszczącym? Zwykle jest to płamienie krwią, ale tutaj krew służy do oczyszczenia. „Bez przelania krwi nie ma odpuszczenia grzechów” w Nowym

Testamencie. W Starym Testamencie Żydom nie wolno było pić krwi. Musieli spuścić krew ze zwierzęcia, zanim zjedli mięso. Tak więc krew była specjalnie sankcjonowana w Starym Testamencie, w Księdze Kapłańskiej tutaj, nie wolno im jeść krwi.

G. Pięć rodzajów ofiar: całopalenia [12:01-13:24]

Jak teraz wyglądały ofiary? Chcę omówić w zasadzie około pięciu z tych ofiar, które są głównymi typami. Pięć różnych rodzajów ofiar, a te pochodzą z pierwszych rozdziałów Księgi Kapłańskiej. Naszą pierwszą ofiarą jest całe całopalenie, a ta jest naprawdę skomplikowana. Co się spala w całym całopaleniu? Całość ulega spaleni. Tak więc cała rzecz zostaje spalona i dlatego nazywa się to „całą ofiarą całopalną”. Czy to będzie najdroższa ofiara? Tak. Kiedy została złożona ofiara? Podawano go wieczorem i rano. Tak więc rano składali całopalenie, a wieczorem całe całopalenie. Całe zwierzę zostaloby spalone. To najdroższa z ofiar. Ta rzecz jest całkowicie poświęcona Bogu, tak jak całe zwierzę jest spalone – całkowicie poświęcone Bogu.

H. Ofiara za grzech/oczyszczenie [13:25-16:18]

Teraz inny rodzaj ofiary, który pojawia się w Księdze Kapłańskiej, rozdział 4, nazywa się „ofiara za grzech” lub „ofiara za oczyszczenie”. Wasze różne tłumaczenia Biblii będą inaczej tłumaczyć te ofiary, ale tak naprawdę są one tym samym: ofiara za grzech i ofiara za oczyszczenie. W tej ofercie status osoby coś znaczy. Więc jeśli jesteś księdzem, musisz ofiarować cielca lub jakieś duże zwierzę. Jeśli jesteś liderem społeczności, oferujesz coś więcej. Jeśli jesteś zwykłą osobą, ofiarujesz owcę lub kozę. Więc jeśli jesteś księdzem, musisz ofiarować znacznie więcej. Jeśli jesteś zwykłym człowiekiem, ofiarujesz po prostu owcę lub kozę dla siebie. Bardzo interesujące w tej ofercie jest to, że jeśli jesteś biedny, możesz złożyć w ofercie dwie turkawki. To prowadzi mnie teraz do Nowego Testamentu. Pomyśl o Księdze Kapłańskiej. Maryja ma Jezusa za syna. Ona rodzi Jezusa. Czy Maryja jest nieczysta? Czy kobieta po porodzie jest nieczysta? 33 lub 66 dni. Czy po zakończeniu okresu nieczystości musi przyjść i złożyć ofiarę za oczyszczenie? Tak. Kiedy Józef i Maria przychodzą po oczyszczenie, co Maryja oferuje w Nowym Testamencie? Czy ktoś to pamięta? Dwie turkawki. Co nam to mówi o ich statusie w tej kulturze? Czy Jezus wychowywał się w rodzinie z klasy

średniej, czy Jezus wychowywał się w biednej rodzinie? Dwie turkawki mówią nam, że Jezus nie był bogaty. Mówicie: „No cóż, stolarze zarabiają dobrze!” To właśnie w Bostonie. Jezus wychowywał się w biednej rodzinie. Mary oferuje dwie turkawki. To mówi nam, że wcale nie byli ludźmi o wysokim statusie i prawdopodobnie raczej na odwrót. Ilekroć potrzebne jest oczyszczenie, składają tego rodzaju ofiary.

Inną ważną rzeczą w tym przypadku jest to, że ksiądz mógł coś z tego zjeść. Potrzęsali niektórymi częściami zwierzęcia przed Panem i sami mogli je zjeść. Nawiasem mówiąc, czy w tych ofiarach Bóg zapewniał swoje kapłaństwo? Czy kapłaństwo faktycznie czerpało pożywienie z tych ofiar? Tak. Więc Bóg opiekuje się kapłaństwem, ponieważ księża nie będą mieli dużo ziemi. Księża nie posiadali folwarków i dziedziczenia ziemi. Otrzymali miasta Lewitów, ale nie zajmowali się rolnictwem tak często, jak inni ludzie. Więc kiedy przynosili ofiary, kapłani mogli jeść część ofiar.

I. Ofiara zadośćuczynienia [16:19-18:21]

Teraz następna ofiara jest tłumaczona na wiele różnych sposobów w różnych tłumaczeniach: ofiara zadośćuczynienia. Najbardziej podoba mi się to, nazywając to ofiarą zadośćuczynienia, ale prawie żadne tłumaczenie nie tłumaczy tego w ten sposób. Kiedy widzisz ofiarę zadośćuczynienia, jaki jest cel tej ofiary? Naprawa. Zanim zaoferujesz to, załóżmy, że ukradłeś czyjaś owcę lub kozę. Zanim zaoferujesz to, musisz zwrócić tej osobie czterokrotność tego, co ukradłeś. Więc musisz dokonać zadośćuczynienia, zanim zaoferujesz to za jakieś naruszenie. Jest to również tłumaczone jako „ofiara za przewinienie” lub „ofiara za przewinienie”. Więc to są trzy imiona – zazwyczaj jest to tłumaczone przez jedno z nich. Lubię „zadośćuczynienie”, ponieważ tak naprawdę mówi więcej, jaka jest rzeczywista funkcja tej ofiary. Więc chodzi o zadośćuczynienie, o spłatę.

Te dwa [naprawa i oczyszczenie] są wykonywane prawie w ten sam sposób. Innymi słowy, część zwierzęcia jest spalana, a druga część jest spożywana przez kapłana. Tak więc w obu przypadkach część zwierzęcia jest spalana, machana przed Panem, a druga część jest spożywana przez kapłana.

Załóżmy teraz, że jesteś księdzem i widzisz kogoś, kto przychodzi z owcą lub

kozą, jakiej ofiary chcesz? Chcesz całe całopalenie, czy jedno z tych? Całą ofiarę całopalną, czy możesz coś z tego zjeść? Nie. Czy z jednym z nich możesz coś zjeść? Tak. Czy byłby to problem dla kapłanów, którzy leżeli, gdy ludzie zaczęli przychodzić, ich usta zaczynały łzawić, gdy widzieli nadchodzące ofiary. Właściwie to zobaczymy tego gościa o imieniu Eli i Samuel. Zobaczycie, jak dzieci Eliego zdzierają mięso z ofiar. A tak przy okazji, czy to naprawdę źle, kiedy zdiera się z ofiary Boga? Więc dla dzieci Eliego nie skończy się to dla nich zbyt dobrze. Ale tak czy siak, czy widzisz problem? Tego rodzaju ofiary, oni jedzą trochę z całym całopaleniem, którego nie złożyli. Zaczynają więc mieć nadzieję na zadośćuczynienie lub ofiarę oczyszczenia.

J. Ofiara społeczności: wolna wola, ślubowanie i dziękczynienie [18:22-19:56]

Otóż, jeszcze jeden, a to jest ofiara wspólnoty, albo nazywa się to „shalom”, ofiara pokoju. Pokój to po hebrajsku „szalom”. Więc nazywa się to ofiarą wspólnoty lub ofiarą pokoju. Istnieją trzy różne sposoby wykonania tego. Można to zrobić po prostu za **darmową** ofiarę. Innymi słowy, możesz po prostu złożyć Bogu ofiarę, ponieważ chcesz złożyć Bogu ofiarę. Swoją drogą, czy ktoś z Was słyszał o dobrowolnej dacie? To jest tło dla tego. To jest po prostu zrobione, nie z obowiązku czy odpowiedzialności, to tylko wy wybieracie, przynosicie i ofiarowujecie Panu dobrowolną ofiarę. Ten jest również używany do wypełnienia ślubowania. Przyjrzymy się dzisiaj ślubowaniu nazirejczyków. Kiedy wypełniasz ślub, składasz tę społeczność, czyli ofiarę pokoju, i tak kończysz ślub. Składasz ofiarę Panu. Czasami możesz to zrobić jako *today* jako *dziękczynienie*, po prostu „dziękować Panu, bo jest dobry, bo Jego miłosierdzie trwa na wieki”. Jego *hesed* trwa na wieki skłania do złożenia ofiary dziękczynnej. Więc ta ofiara pokojowa jest składana z tych trzech powodów.

Ale to, co jest naprawdę fajne w tym, to zgadnij, kto go zje? Nazywa się to „ofiara wspólnoty”. Oznacza to, że ludzie, którzy przynoszą zwierzę, również mogą coś z tego zjeść. Więc ludzie sami mogą to zjeść. Więc ten byście jedli z rodziną i razem z kapłanami. Byłby to wspólny posiłek, dlatego nazywają go „ofiara wspólnoty”, ponieważ każdy może zjeść jego część.

K. Ofiara zbożowa [19:57-21:57]

Więc to są główne ofiary w Izraelu ze zwierzętami i jest jeszcze jedna. Nie lubię nazywać tego „ofiara płatkową”, ponieważ kiedy mówię „ofiara zbożowa”, co przychodzi ci do głowy? Nagle masz Cheerioski przechodzące przez twoją głowę, tosty pocztowe lub cokolwiek innego. Właściwie czym są „zboża”? Ziarno. Dlatego nazywa się to „ofiara zbożowa”. Czy ktoś pamięta dwa rodzaje zboża, które miał Izrael? Pszenica byłaby jedna. Czy ktoś pamięta inne? Jęczmień. Tak to prawda. Pszenica i jęczmień to dwa zboża uprawiane w Izraelu. Więc ofiarowałbyś tę pszenicę i jęczmień. Czy ta ofiara była z krwią? Nie. To była ofiara z pszenicy i jęczmienia. Można to zrobić z olejem i solą, ale bez drożdży. Wydaje się, że drożdże powodują wzrost chleba, co jest niedopuszczalne. Bez drożdży, ale może zawierać sól i olej. Kiedy mówię olej, mam na myśli co? Oliwa z oliwek. Więc możesz dodać oliwę z oliwek do ziarna i wymieszać to i stamtąd iść w górę. Więc to są różne oferty.

Tak, w otoczeniu byłoby kadzidło i moglibyście je ofiarować – właściwie jest ofiarowanie kadzideł. Bóg kazał zrobić specjalne kadzidło. Są tego różne aspekty. Kapłani mieli specjalne kadzidła, które palili na ołtarzu kadzielny. Bóg określił na to formułę, więc kiedy wchodzisz do Tabernakulum, był szczególny zapach lub zapach, który był określony dla kapłanów. Ale był też ołtarz kadzidlany i można było palić kadzidło w tym miejscu, ale to nie jest tak, jak reszta tych rzeczy, które są bardziej ofiarnymi rzeczami.

L. Święta Izraela: 2 sezony [21:58-26:08]

Przejdźmy od ofiar. Poświęciliśmy wszystko i to jest najtrudniejsza część. Teraz spójrzmy na święta. Czy Żydzi świętują? Tak, robią. Czy zdajesz sobie sprawę, że jedynym facetem, który był w więzieniu i którego porwali Arabowie, był żydowski żołnierz, który siedzi w więzieniu od pięciu lat. Dziś został uwolniony. Tak więc naród żydowski będzie dziś świętował jego uwolnienie. To wielka sprawa w Izraelu do dziś.

Istnieje więc filozofia pór roku. Opiszę tylko pory roku. Czy w Nowej Anglii mamy cztery pory roku? Niektórzy myślą, że tak naprawdę mamy tylko lato i zimę. Ale tak naprawdę to, co teraz widzisz, to jesień. Czy niektórzy z was pojechali jesienią do New Hampshire i widzieli góry pokryte drzewami zmieniającymi liście i ich piękno?

Jeśli kiedykolwiek będziesz miał okazję jesienią, słyszałem, że w tym roku wiatr zdmuchuje liście z drzew. New Hampshire jest absolutnie wspaniałe, aby zobaczyć drzewa w jesiennych kolorach. Mamy więc jesień, mamy lato i mamy zimę. Czy zimy są duże w Nowej Anglii? Wtedy mamy wiosnę. A wiosna to czas odradzania się do życia. Mamy więc cztery pory roku.

A teraz, co chcę, żebyście sobie wyobrazili – czy jest tu ktoś z Kalifornii? Tak. Pogoda w Izraelu przypomina, przynajmniej mi powiedziano, Kalifornię, ponieważ w Izraelu mają dwa sezony w roku. Na lato masz około czterech lub pięciu miesięcy absolutnej suchości. Każdy dzień jest dokładnie taki sam. Więc kiedy idziesz po prognozę pogody, oto prognoza pogody na lato w Izraelu: „taka sama”, „taka sama”, „taka sama”. Po prostu tak się dzieje, ponieważ każdego dnia, kiedy wychodzisz, jest słonecznie. Rano zaczyna się chłodno. W ciągu dnia robi się gorąco, a co dzieje się wieczorem? Znowu robi się chłodno. W nocy robi się prawie zimno. A potem zaczyna się kolejny dzień – chłodny rano i ciepły w ciągu dnia. Nie ma chmur, każdy dzień jest słoneczny. Cztery miesiące całkowicie suche. To sezon letni. To jeden z ich sezonów.

To, co dzieje się wtedy, zimą, polega na tym, że dostają porę deszczową. Więc mają tak zwane wcześniejsze deszcze i późniejsze deszcze. Wcześniejsze deszcze będą we wrześniu, październiku, listopadzie – wczesne deszcze. Potem dostają późne deszcze na wiosnę. I tak mają wczesne i późniejsze deszcze.

Dostają porę deszczową i porę suchą. Czy to wpływa na rzeczy, że mają tylko dwa takie główne sezony? Tak więc na wiosnę będą w zasadzie zbierać pszenicę i jęczmień podczas wiosennych zbiorów. Czy pszenica i jęczmień przetrwają lato bez deszczu przez cztery miesiące? Nie, nie mogą tego zrobić. Więc pszenica i jęczmień schodzą z pory deszczowej i trawy rosną.

Wtedy, w zasadzie, masz to. Jeśli kiedykolwiek pojedziesz do Izraela, spróbuj pojechać na wiosnę, jeśli masz wybór. Jedziesz wiosną, bo wracasz z pory deszczowej, co stanie się z pustynią? Masz pustynię, która jest cała brązowa i wygląda jak pustynia, a potem nagle deszcz spadnie na pustynię i co się stanie? Wszystkie trawy urosną, a te małe krokusy pokryją pustynię kwiatami i będzie absolutnie cudownie. Widzisz góry

pokryte tymi kwiatami i zielenią. Jaki jest problem? Jak długo to trwa? Trwa to kilka tygodni i co dalej? Nadchodzi suchy, ciepły, letni wiatr i co robi z tymi trawami w ciągu kilku dni? Po prostu zmienia kolor na brązowy, a potem nagle wszystko wraca do brązowego. Wtedy będziesz brązowy przez resztę lata. Ale przez około dwa tygodnie na wiosnę jest absolutnie cudownie. Więc często w kwietniu jest tam pięknie być. Pustynia kwitnie jak róża, że tak powiem. Potem nagle wszystko więdnie i umiera i przychodzi lato.

M. Pascha [26:09-27:19]

Wiosną uprawia się więc pszenicę i jęczmień. Przejdziemy przez pięć wielkich świąt Izraela, a te święta są świętami żniw. Kiedy świętujesz? Świętujesz po zebraniu plonów. A więc na wiosnę będą żniwa pszenicy i jęczmienia. Jaka jest data Paschy? Wszyscy to wiecie. Co w chrześcijaństwie obchodzimy w czasie Paschy? Wielkanoc, dobrze? Taka nasza Wielkanoc. Kiedy Chrystus umarł i zmartwychwstał, wtedy świętują Paschę. Mówimy więc o wiosnie. Świętuje się Paschę – co oni robią? Oni mają baranka, baranka paschalnego, oni mają gorzkie zioła, a jaka jest inna rzecz? Przaśny chleb lub krakersy. Więc te trzy rzeczy na Paschę, na obiad paschalny, obiad paschalny, a potem przez siedem dni jedzą przaśny chleb. Siedem dni jeść tylko przaśny chleb. Przaśniki pamiętając, że musieli szybko wyjść z Egiptu i nie zdążyli wyrosnąć. To jest Księga Kapłańska 23, mówi o Paschy i przaśnikach. Teraz, wczesną wiosną. Zaczynają żniwa pszenicy wczesną wiosną.

N. Święto Tygodni [Pięćdziesiątnica] [27:20-29:26]

Siedem siódemek to co? Czy ktoś tu zajmuje się matematyką? Siedem do kwadratu... czterdzieści dziewięć. Plus jeden to... pięćdziesiąt. Siedem siódemek to Święto Tygodni. Widzicie, dlaczego nazywają to Świętem Tygodni? Jest siedem siódemek. Siedem siódemek to siedem tygodni, dobrze? Tydzień tygodni. Siedem razy siedem – Święto Tygodni. Siedem siódemek i jeden dzień dodany do tego daje pięćdziesiąt: Pięćdziesiątnicę. Kiedy mówię „penta”, co to jest „penta”? Penta to pięć jak pięciokąt. Więc Pięćdziesiątnica to ile dni po święcie Paschy? Pięćdziesiąt dni później. Więc masz Paschę, a potem robisz siedem siódemek plus jeden. Tygodnie

tygodni to siedem siódemek, a ty kończysz plus jeden, dostajesz pięćdziesiąt i to staje się Pięćdziesiątnicą. Pente – pięć – koszt.

A propos, co dzieje się podczas Paschy w Nowym Testamencie? Jezus umiera. Okej, masz Wieczerzę Pańską, a potem przechodzi Jezus i zostaje ukrzyżowany, a trzy dni później powstaje z martwych. Co dzieje się w święto Pięćdziesiątnicy w Nowym Testamencie? Dzieje Apostolskie rozdział 2. „Duch zstępuje”. Nawiasem mówiąc, czy mamy w ogóle kościoły, które noszą tę nazwę? Masz coś, co kiedyś nazywano ruchem zielonoświątkowym. Czy ktoś chodzi do kościołów zielonoświątkowych? Są kościoły zielonoświątkowe – stąd to się bierze. Swoją drogą, co jest dla nich specjalnym przejściem? Rozdział 2 Dziejów Apostolskich mówi o zstępującym Duchu, mówieniu językami i tego typu rzeczach. Tak więc kościoły zielonoświątkowe opierają się na tym w rozdziale 2 Dziejów Apostolskich.

Teraz jest Pascha i Święto Tygodni. To będzie co? Wczesny – jak to się mówi – kwiecień? Ten będzie pięćdziesiąt dni później – mamy czerwiec. Potem zwykle, tak jak w czerwcu, kończą się żniwa pszenicy i jęczmienia.

O. Zbieranie [29:27-31:23]

Co to jest zbieranie? Kiedy pójdziesz zbierać pszenicę i jęczmień, będą zapasy. Tak jak trawa jest z dybami, które mają na sobie głowy. Głowa będzie miała pszenicę i jęczmień w głowie. Bierzesz sierp, wiesz, co to jest sierp – wiesz, że komunistyczny znak rozpoznawczy to sierp. Zasadniczo chwytasz garść tych łodyg i siekasz. Weź garść, posiekaj. Siekaj, siekaj. I tak robisz to ręcznie. Czy dużo lepiej jest to zrobić ciągnikiem John Deere? W każdym razie, ale nie mieli ciągnika John Deere, więc będą go rąbać ręcznie. Teraz, kiedy siekają je ręcznie, czy część tego ziarna spadnie na ziemię? Wiele z tego nie będzie, ale część tak. Czy pozwolono im zbierać zboże z ziemi? Nie. Musieli odejść – jak rąbali ziarno, to rąbali źdźbła, a część tego spadała na ziemię, to musieli to tam zostawić, bo biedni szli za żniwiarzami – zbierając kłosa. Czy biedni musieli pracować i zbierać dodatkowe rzeczy, które zostały?

Byli też, gdy wyciągali swoje traktory John Deere i uprawiali swoje pola, mieli zaokrągląć krawędzie rogów swoich pól. Innymi słowy, nie wolno im było zbierać

plonów aż do narożników. Narożniki pól miały być zaokrąglone. Kto zbierałby zaokrąglone części pola? Biedak. Widzicie więc, że to był sposób Izraela na pomoc w opiece nad biednymi. Swoją drogą, czy biedni musieli wychodzić i pracować na te rzeczy? To nie było tak, że po prostu im to wręczono. Musieli wyjść tam ze żniwiarzami, podążać za żniwiarzami i pracować. Musieli iść do rogów pól i zbierać plony z tych rogów pól. Nazywa się to więc „zbieraniem”. Kiedy przejdziemy do Księgi Rut, zobaczymy, że Rut jest maszyną do zbierania pokłosia. Jest robotnicą, wychodzi i zbiera kłosy na polach za żniwiarzami. Więc to jest na wiosnę. Wiosenne zbiory co? Pszenica i jęczmień. To są twoje trawy, które rosną.

P. Jesienne żniwa [31:24-34:57]

Teraz mija cztery miesiące bez deszczu. Kiedy rośliny nie mają wody, co robią? Próbowałem to powiedzieć żonie. Niektórzy ludzie mają zielony kciuk – ona ma brązowy kciuk. Każda roślina, którą mamy w domu, jest zabijana. Od czasu do czasu trzeba do nich wlewać wodę. Cztery miesiące bez deszczu. Teraz pytasz: „Jak żyją rośliny?” Co się dzieje każdego ranka, dostają rosę. Dlaczego? Jesteście Morzem Śródziemnym. Morze Śródziemne wypływa z tego ciepłego, wilgotnego powietrza. Łód miał całą noc i co się stało z temperaturą? Temperatura w nocy spada. Ziemia jest chłodna, ciepłe, wilgotne powietrze znad oceanu, Morza Śródziemnego. Kiedy ciepłe, wilgotne powietrze uderza w chłodną ziemię, co robi? Kondensuje się na ziemi i powoduje rosę. Byłem na drogach i rosa była tak gęsta, że widziałem, jak rosa trafia do kanałów burzowych. Innymi słowy, gromadzi; jest tak gęsty i opada. Rosa jest więc sposobem, w jaki rośliny przeżywają lato. To trochę wilgoci, którą dostają.

Jakie rodzaje roślin hodowali wtedy na jesień? Cztery miesiące nic poza słońcem. Swoją drogą, czy winogrona lubią słońce? Szczerze mówiąc, jaką roślinę uprawia dziś Izrael, która jest najlepsza na świecie? Jaki rodzaj owoców lubi słońce — lubi dużo słońca, pełne słońce przez cztery, pięć miesięcy z rzędu? Pomarańcze. Dostajesz tam pomarańcze wielkości grejpfruta. Są najlepsi w historii. Przysięgam, warto pojechać, żeby mieć trochę pomarańczy Jaffa. Ich pomarańcze są fenomenalne, bo mają solidne słońce od pięciu miesięcy. Więc tutaj robią winogrona. Winogrona rosną i zajmują się

ogrodnictwem z winogronami i pielęgnacją winorośli. Nawiasem mówiąc, czy w Piśmie Świętym często pojawia się wzmianka o winogronach? Czy widzieliśmy, co produkują winogrona? Wino, sok winogronowy i tego rodzaju produkty. W Piśmie Świętym zobaczymy wiele winogron.

Figi będą na tych palmach. Oni będą mieli tę wielką kępę fig, ważącą, nie wiem, czterdzieści, pięćdziesiąt funtów – i wszystkie te małe figi będą spadać. Figi są naprawdę słodkie, a to, co robią z figami, to zmiżdżą je i zamienią w dżem figowy. Zasadniczo rozsmarują to na chlebie. Więc figi to coś naprawdę słodkiego, a oni zdejmą to z tych palm. Oni będą mieli te ogromne ilości fig, rozbiją to. Słodycz z figi posmarują dziaśła maluszka, a buzię niemowlaka na słodycze. Więc figi tam będą.

Dużo robisz z oliwkami. Czy ludzie tam jedzą dużo oliwek? Nie znoszę oliwek, więc nie zrobiłam tego zbyt dobrze. Oliwa z oliwek – uwielbiam potrawy przyrządzane z oliwą z oliwek. Dużo robią. Zmiżdżą oliwki i robią z nich oliwę, a oliwa z oliwek będzie jednym z ich głównych produktów. Ilekroć widzisz olej w Piśmie Świętym, mamy na myśli oliwę z oliwek. To jest dla nich duża podstawa. Wyślą to na cały świat. Figi, oliwki i winogrona to wszystko, co zbierają jesienią. To wtedy zbiera się plony jesienią – zwykle we wrześniu, październiku i tego typu rzeczach.

P. Święto Trąbek [34:58-36:28]

Jesienią będą mieli Święto Trąbek. Nazywa się to „*Rosz ha-sana*”. *Rosz* oznacza „głowę roku”, więc początek roku zaczyna się we wrześniu. Mają kilka różnych sposobów obliczania swoich lat.

Teraz, kiedy mówię trąbki, w czym problem? Myślisz o trąbce, myślisz o czym? Mosiężna trąbka grająca nuty, ta da ta da, tego typu rzeczy. Kiedy mówią trąbki, jest to szofar, który jest baranim rogiem. Wychodzi w ten sposób i będzie to coś w rodzaju okrągłej rzeczy. Są mniej więcej tak duże. Kosztują około 125 dolarów za małego. Dostajesz te duże z podwójnymi zawijaszami; będą kosztować około 250 \$, ja płaciłem mniej za moją trąbkę Bacha, kiedy grałem na trąbce. Swoją drogą, czy na tych baranich rogach można zagrać melodię z baranim rogiem? Wszystko będzie brzmiało „BRAAAHH”. To nie jest jak trąbka, jak wy gracie, jakaś oda czy coś na waszej trąbce.

To będzie po prostu – oni będą wydawać ten wielki dźwięk „BRAAAHH” wydobywający się z tego szofaru. To będzie po prostu dęcie w coś w rodzaju tego baraniego rogu. Jeśli kiedykolwiek przyjedziesz do Izraela i będziesz chciał kupić coś fajnego, szofar jest naprawdę dobry. Chciałbym mieć pieniądze, żeby je kupić, ale są bardzo drogie. Te baranie rogi, mają je do dziś. Jesienią roku, początkiem roku, „BRAAHH” – zabrzmiał trąbka i nazywają to Świętem Trąbek. To początek Nowego Roku.

R. Dzień Pojednania [36:29-39:29]

Dzień Pojednania nastąpi 10 dni później w tym pierwszym miesiącu. Nazywa się *Jom Kippur*. Teraz „Jom”, wiecie, ponieważ studiowaliśmy to w Księdze Rodzaju 1. „Jom” to co? Rodzaju 1 — „dzień”. Ok, więc to jest dzień. Jom Kippur to Dzień Pojednania. Jest to najświętsze ze wszystkich świąt żydowskich. To jest najświętsze, najświętsze. To ten, w którym panuje cicha refleksja nad życiem. Bardzo, bardzo wysoki święty dzień. Ze wszystkich świąt to jest bardzo ponure, kiedy rozmyślasz o swoich grzechach. Co właściwie dzieje się w Jom Kippur?

To jest Księga Kapłańska 16. Zasadniczo mają dwie kozy. Przyprowadzają dwa kozły i czy pamiętasz, jak rzucili losy o kozła? Więc jedna koza jest wypuszczona na wolność, a druga koza to co? Poświęcony. Pobierają krew, więc pobierana jest krew od jednej kozy. Raz w roku krew trafia do przebłagalni. Pamiętasz, że mieliśmy Arkę Przymierza? Arka Przymierza była takim pudełkiem. Na wierzchu skrzyni znajdowała się ubłagalnia z dwoma cherubinami, których skrzydła dotykały wierzchu. Pomiędzy cherubinami było nazywane przebłagalnią, a raz w roku oni brali krew tego wybranego kozła i kładli tę krew na przebłagalnię.

Nawiasem mówiąc, Józef Flawiusz i kilku późniejszych facetów mówi nam, że kapłani bali się, ponieważ kiedy tam jesteś, jeśli krew nie zostanie przyjęta, Bóg może cię zabić na miejscu. Więc to, co zrobili, to obwiązali linę wokół księdza, żeby kiedy ksiądz wszedł do Miejsca Najświętszego i Bóg go zabił, wszyscy inni księża nie musieli wchodzić i próbować go wyciągnąć i też dać się zabić. Więc obwiązali go liną z dzwonkiem, a jeśli facet upadnie, po prostu wyciągają go z liną. W każdym razie, to

późniejsza tradycja. Ale to jest wielki i święty dzień, kiedy oni biorą krew i kładą ją na ubłagalni.

Co się dzieje z drugą kozą? Druga koza zostaje uwolniona. Czy widzisz tam obrazy? Jedna koza umiera i krew jest przelana; druga koza wychodzi na wolność, a ta koza jest kozłem ofiarnym. Więc kozioł ofiarny zostaje uwolniony, ale jeden za niego ginie. Czy widzisz tam ideę zastępstwa? To faktycznie pasowałoby do Jezusa Chrystusa, że jedna osoba umiera, a druga jest wolna. Więc to jest wielki i święty dzień.

Nawiasem mówiąc, jeśli zamierzasz zaatakować Żydów, w jaki dzień chcesz ich zaatakować? Czy ktoś słyszał o wojnie Jom Kippur? W tym momencie zostali zaatakowani. Nawiasem mówiąc, jest to najwyższy i święty dzień. Czy niektórzy Żydzi nie walczyliby w tym dniu? Problem polega na tym, że większość Żydów jest świecka, przynajmniej wielu Żydów w Izraelu jest świeckich. Czy będą walczyć? Będą walczyć, więc kiedy zostali zaatakowani, zaatakowali i zdmuchnęli ich. Zostali zaatakowani w ich Jom Kippur i to tylko o czymś świadczy.

S. Święto Namiotów lub Święto Szalasów [Sukkot] [39:30-44:26]

A teraz Święto Namiotów. Co to jest? Święto Namiotów jest wtedy, gdy muszą wyjść i mieszkać w namiotach, tak jak to czynili przez czterdzieści lat wędrując po pustyni. Tak więc Święto Namiotów upamiętnia wędrówkę po pustyni, kiedy przebywali na pustyni z Bogiem, oraz trudy – trudy pustyni, kiedy przebywali z Bogiem w namiotach, przemieszczając się z miejsca na miejsce. Nazywa się *Sukkot*. *Szalas* to nazwa tej chaty. Muszą zbudować te namioty i muszą w nich mieszkać.

Kiedy byłem w Izraelu, dr Perry Phillips, mąż Elaine Phillips, i ja udaliśmy się na dół, ponieważ chcieliśmy pojechać do Me'ah Shearim. Me'ah Shearim to miejsce, w którym mieszkają prawdziwi religijni Żydzi w Jerozolimie. Czy widzieliście kiedyś prawdziwych religijnych Żydów w czarnych kapeluszach i czarnych kręconych q? Oni zawsze chodzą wokół „Shema Israel” i podskakują w ten sposób. Chcieliśmy więc zejść na dół, aby zobaczyć, jak ortodoksyjni Żydzi świętowali tymi szalasami i zobaczyć, jak budowali te namioty. Poszliśmy więc do Me'ah Shearim i zauważyliśmy, że wszystkie te kobiety wiszą na zewnętrznych prętach tego jednego miejsca i słyszeliśmy tę muzykę.

Więc podeszliśmy – a tak przy okazji, czy Żydzi oddzielają mężczyzn od kobiet? Tak. Więc kobietom nie pozwolono wejść, a tam był pokój, większy niż ten pokój, a tam na górze był ten facet zawodzący na klarnecie. Więc on lamentuje przy tej muzyce, a jest tam około, nie wiem, 200 facetów w tym pokoju, podskakujących z rękami na ramionach i podskakujących. Więc Perry i ja myślimy: „Hej, wiesz, jesteśmy mężczyznami, to w porządku. Nie jesteśmy Żydami, ale tak na marginesie, jak się nie jest Żydem – to trzeba nosić jarmułkę na głowie? Więc, oczywiście, spójrz na mnie, nie jestem Żydem. Więc mamy jarmułkę, kładziemy jarmułkę na głowie i schodzimy do tego pokoju. Cóż, nie mówią ci, że to jest jak mecz piłki nożnej bez zasad. Ci faceci zaczynają się zbliżać i zaczynają walić cię w żebra. Idziesz tam, myśląc, że to coś dla społeczności, jesteś z nimi. Nagle BAM! Zostajesz trafiony. Potem BAM zostajesz trafiony z drugiej strony. Jestem dość dużym chłopcem, więc nie zaczynaj mnie tak bić. Tak czy inaczej, zostajemy walnięci, ale ty musisz zostać walnięty do muzyki. Więc za każdym razem, gdy jest bit, dostajesz walnięcie. Więc powiedzieliśmy: „Okej, nie zamierzam nikomu walnąć”, ale zacząłem się chronić, ponieważ stawało się to bolesne. To, o co naprawdę się martwiłem, to kapelusz na mojej głowie, bo co, jeśli ten kapelusz spadnie, będzie problem? Tak. Możesz zostać zdeptany na śmierć i mówię to śmiertelnie poważnie. Po tym, jak zostaliśmy wystarczająco nawaleni, pomyślałem: „Czas się stąd wydostać. Mamy tego dość”. Ale to był tylko taniec do muzyki, ale to było naprawdę fizyczne. To było trochę jak męski taniec. To było jak coś w rodzaju bash. Właściwie to było naprawdę fajne, ale po prostu nie czułem się na siłach, żeby się odgryźć, wiesz o czym mówię? W każdym razie, chociaż byłem szkolony – grałem w piłkę nożną, więc mogłem zrobić im pletwę, ale po prostu – pomyślałem: „Tak, wszystko, co muszę zrobić, to to zrobić, a potem będę miał dziesięciu facetów na mnie. To już nie jest zbyt dobre. [

Pytanie ucznia] Cóż, jeśli twoja jarmułka odpadnie – masz ją założyć, żeby okazać szacunek. Jeśli to odpada, to tak, jakbyś nie okazał szacunku. Tak, tych chłopców nie obchodzą wypadki. Dbają o to, żeby jarmułka była na twojej głowie. To, co powinniśmy mieć, powinniśmy mieć spinkę do włosów, żeby przypiąć ją do naszych głów. Tak to trzymają, ale nie miałem spinki do włosów i tak – po prostu próbowałem utrzymać ją na

głowie, otrzymując walnięcie. To nie było dobre.

Ale tak czy inaczej, więc wychodzimy stamtąd, schodzimy po schodach i wychodzimy. Chcę zobaczyć te Sukkah. Oni zamierzają zbudować te przybytki, więc idziemy zobaczyć, jak oni budują swoje przybytki. W ten sposób budują swoje tabernakulum: używają arkuszy sklejki 4x8 i budują dwa arkusze sklejki wysokie i budują dwa z jednej strony, dwa z drugiej, dwa z drugiej, i zasadniczo robią sobie małą chatkę, a na wierzchu położyli gałązki palmowe. A więc to tylko te 4x8 arkuszy sklejki.

Myślałem, że naprawdę zamierzają zrobić namioty czy coś w tym rodzaju, a to tylko ta sklejka. Byłem na elektrotechnice, więc zauważyłem przewód elektryczny, więc spojrzałem na ten dom i powiedziałem: „Człowieku, to jest przewód elektryczny wychodzący stamtąd. Wchodzi do tej suki”. Pomyślałem: „Po co ten kabel elektryczny wchodzi do tej szaczki? Podobno mają to robić w dziczy. Więc podchodzę do kuczki tego faceta i wkładam tam głowę, żeby zobaczyć – chciałem tylko zobaczyć, dlaczego do tej szalasu wchodzi kabel elektryczny. Więc wsadzam tam głowę i oto ten koleś siedzi na krześle La-Z-Boy i ogląda telewizję w swojej kuczce! Myślę sobie: „Tak, Moses, jesteś na pustkowiu i walczysz, a ten facet siedzi na krześle La-Z-Boy i ogląda telewizję”. W pewnym sensie odebrało mi to wszystko. Nie mówię, że wszyscy tam oglądali telewizję, dobrze? Przepraszam. Jedyny facet, na którego patrzyłem, oglądał telewizję. Nie mówię, że wszyscy byli tak okablowani, nie wszyscy byli okablowani, powinienem to powiedzieć. Jeden był okablowany i dlatego tam zajrzałem. Ale w każdym razie, więc są sukki. Więc to jest Święto Szalasów, wspomnienie wędrówki po pustyni. To wszystko we wrześnieowych rzeczach.

T. Implikacje Nowego Testamentu [44:27-46:31]

Teraz jedna rzecz, którą powinienem powiedzieć o Święcie Trąbek – czy wiele z tych świąt ma konsekwencje dla Nowego Testamentu? Święto Paschy, Święto Namiotów. Ktoś kiedyś powiedział, że Jezus powróci w Święto Trąbek. To święto nigdy się nie „dopełniło”. Nie wiemy, co to naprawdę znaczy. Po prostu dmą w trąby. Pamiętajcie, kiedy zabrzmiał trąba, Chrystus zstąpi? I tak niektórzy kojarzą to Święto Trąbek, mówiąc, że Jezus powróci – co to było? – 2010, kiedy zabrzmiał trąbka. Och,

2010. To jest 2011. Ach, przegapiłem. Zresztą, jaki w tym problem? Czy to możliwe, że coś jest z tym Świętem Trąbek? Pytanie – co powiedział Jezus? Czy Jezus wyraźnie mówi: „Nikt nie wie” — co? — „dzień czy godzina”. Więc chcę powiedzieć, że nie mogę powiedzieć, że to Święto Trąbek to jest to.

Kiedy ktoś zaczyna mówić: „To jest czas, kiedy Jezus powróci”. Mieliśmy tego gościa na kempingu tej wiosny 2012? Czy ktoś za tym podąża? Od wiosny był taki wariat, który zaraz przed maturą mówił „Chrystus wraca”! Nie bierz swoich finałów! Dlaczego warto wziąć udział w egzaminach końcowych? Jezus powróci, prawda? W każdym razie ten facet tak powiedział, a potem nie wyszło jak zwykle. Trwa to od lat sześćdziesiątych. Pamiętam te rzeczy. To nie osiemnastka, ale lata sześćdziesiąte. Wiesz, co mówię – więc bądź ostrożny. Kiedy ktoś zaczyna mówić, że Jezus powróci i używa Święta Trąbek, czy należy przy tym postawić duży znak zapytania? Uciekaj, to jest głupie. Więc może coś w tym jest, nie wiem, ale nikt nie wie. Jezus mówi: „Nikt nie zna dnia ani godziny”. Więc po prostu miej to na uwadze.

Ale to tylko niektóre z jesiennych uczt, dobrze? A więc wiosenne biesiady – żniwa pszenicy i jęczmienia. Jesienna uczta – winogrona, figi, oliwki – te trzy jesienne uczty. Czy właśnie przeżyliśmy Jom Kippur? Czy był Jom Kippur – co to było? Zaledwie trzy, cztery tygodnie temu? Czy ktoś pamięta Jom Kippur? Zdarzyło się to jakieś trzy, cztery tygodnie temu, że przeszliśmy przez ten okres.

U. Sabat i rok szabatowy [46:32-49:32]

A teraz inne szczególne czasy w Izraelu. Izrael miał specjalne czasy szabat. Raz w tygodniu świętują szabat — od piątkowej nocy do sobotniej nocy. Od kiedy słońce zachodzi w piątek wieczorem, w zasadzie sobota jest ich dniem wolnym i świętują swój szabat. Szabat szalom. Szabat jest w sobotę. Jest noc z piątku na sobotę. Już o tym rozmawialiśmy.

Mają też tak zwany rok sabatowy i to jest całkiem fajne. Mieli rok sabatowy co siedem lat. Mieli zostawić ziemię w spokoju. Co siedem lat mieli pozwolić ziemi odpocząć. Czy wtedy ziemia sama by się zregenerowała? Wiesz, rośliny rozkładają użyźniając ziemię. Więc co siedem lat mieli pozwolić ziemi odpocząć przez rok, a potem

mogli ją uprawiać przez kolejne sześć.

Miały także zwalniać dłużników z długów. Ich słudzy kontraktowi mieli zostać zwolnieni siódmego siódmego roku (Jubileusz). W tej kulturze wielu ludzi zostało sługami. Dlaczego tak było? Dobra, w kraju panuje głód, nie możesz wyżywić swojej rodziny. Jest bogaty facet. Ma dużą działkę i jest w stanie wykarmić innych ludzi. Twoja rodzina umrze z głodu. Co powinieneś zrobić? Czy powiesz temu facetowi: „Dobrze, będę dla ciebie pracował. Zostanę twoim sługą, bo nie mogę wykarmić swojej rodziny”? I tak w zasadzie w wyniku długów i głodu ludzie zadłużali się z bogatszymi. Nawiasem mówiąc, mieli być uwalniani co siedem lat? Więc co siedem lat byłeś wolny od długów i mógłbyś zacząć wszystko od nowa.

Jednym z problemów jest to, czy Żydzi kiedykolwiek praktykowali rok sabatowy? Czy zostawili ziemię odłogiem przez rok po sześciu latach, a potem rok przerwy? Nigdy tego nie zrobili. Więc Księga Kapłańska rozdział 25, Żydzi nigdy tego nie robili. Czy Bóg o tym pamiętał? Z pewnością tak. Bóg śledził to, a kiedy oni udają się do Babilonu, kiedy Daniel, Szadrach, Mészak i Abed-Negowi zostają zaciągnięci do Babilonu przez Nabuchodonozora, Bóg mówi: „Jesteś w Babilonie przez siedemdziesiąt lat”. Dlaczego siedemdziesiąt lat? Bóg mówi: „Moja ziemia nie odpoczęła”. Bóg śledził te siedem lat, kiedy je zsumował i mówi: „Wychodzisz stąd. Teraz moja ziemia odpocznie. Przez siedemdziesiąt lat jesteś poza ziemią, ponieważ tego nie zrobiłeś”. Więc Bóg to śledził i bazując na tym, niewola babilońska trwa siedemdziesiąt lat.

[Pytanie uczniów] Słudzy. Tak, twoje długi zostałyby zwolnione. Są różne sposoby na zdobycie służących, dobrze? Żydowscy służący i tak dalej zostaną zwolnieni. Czy jest inny sposób na zdobycie służących ? Idąc na wojnę i chwytając, takich ludzi, a to jest coś innego. Ale słudzy żydowscy zostaną uwolnieni od długów. Ale ci, którzy zostali schwytani na wojnie, myślę, że prawdopodobnie kontynuowaliby, ponieważ są w innym środowisku.

V. Rok Jubileuszowy [49:33-50:59]

Rok jubileuszowy przypada co siedem siódemek. Czy znowu masz ten pomysł, z siedmioma siódemkami? Siedem siódemek plus jeden to co pięćdziesiąt lat. Więc znowu

to siedem-siedem. Siedem siódemek plus jeden – pięćdziesiąt lat, a to jest w Księdze Kapłańskiej 25. To jest, kiedy – przypuśćmy, że wpadłeś w biedę i stajesz się biedny. Czy można sprzedać ziemię za pieniądze? Czy ludzie płacą za ziemię? Więc sprzedajesz swoją ziemię za pieniądze, ale to jest twoje rodzinne dziedzictwo. Więc stało się tak, że co pięćdziesiąt lat miałeś odzyskać swoją rodzinną ziemię. Jaka jest z tego korzyść? Innymi słowy, czy co pięćdziesiąt lat twoja rodzina zaczyna od nowa? Czy miałyby to zatem tendencję do eliminowania ubóstwa, ponieważ co pięćdziesiąt lat przywraca się je, aby zaczynać od nowa? Czy wyeliminowałoby to również ludzi, którzy stają się naprawdę, naprawdę, naprawdę bogaci? Bo co pięćdziesiąt lat, co się dzieje? Musieli to wszystko oddać. Więc to był sposób na modyfikację rzeczy. Myślę, że to ciekawy sposób uporządkowania rzeczy – unikanie bardzo, bardzo bogatych i unikanie skrajnego ubóstwa. I tak co pięćdziesiąt lat ziemia, dziedzictwo wracało do rodziny w roku jubileuszowym. Niewolnicy zostali również uwolnieni w Jubileusz (wyzwolenie niewolników).

W Purim [51:00-55:09]

Jest jeszcze kilka innych świąt. Święto Purim jest interesującym świętem z Księgi Estery. Czy ktoś pamięta – jeszcze nie czytaliśmy Esther, ale pozwólcie, że dam wam tylko migawkę Esther. W Księdze Estery – w okresie perskim. Kserkses jest królem Persów. To jest po Babilończykach. Kto pokonał Persów? Aleksander Wielki. I tak: Babilończycy, Persowie, Grecy. Taka jest kolejność. Kto ściga Greków? Rzymianie. Oto kolejność: babilońska, perska, grecka, rzymska. Więc Persowie przejmują władzę, a ten jeden facet nie lubi Mardocheusza, który jest Żydem, i mówi: „Zabiję wszystkich Żydów”. Nazywa się Haman. Więc Haman mówi, że ponieważ nie okazano mu należytego szacunku, o którym myślał, że powinien go okazywać, zabije wszystkich Żydów. Tymczasem Estera jest królową z królem Kserksesem. Więc jest królową i jest Żydówką. Dowiaduje się, że Haman próbuje zabić wszystkich Żydów. Odzywa się więc i zaprasza Hamana na obiad. Odzywa się i ostatecznie Haman zostaje powieszony. Haman kazał zbudować szubienicę, na której zamierzał powiesić jej wuja Mardocheusza. Zasadniczo dzieje się tak, że Haman zostaje powieszony na własnej szubienicy, a Żydom

pozwała się walczyć. Więc uniknęli tego holokaustu, tego ludobójstwa. Nawiasem mówiąc, czy w każdym wieku ludzie lubią zabijać Żydów? Mam na myśli, że sięga to aż do okresu perskiego. Tak więc tutaj Żydom oszczędzono tego ludobójstwa, głównie dzięki temu, co zrobiła Estera. Więc świętują Księgę Estery.

Oto jak to świętują. Siedzę na krawężniku i uczę się hebrajskiego, a za rogiem pojawia się grupka małych dzieci, przebranych za kowbojów i kowbojki, niosących torby z cukierkami i podchodzą do mnie, prosząc o cukierki. Myślę, że jako Amerykanin jest to Żyd, co? Halloween! Powiedziałem: „Nie wiedziałem, że Żydzi obchodzili Halloween!” Więc myślę, że jest żydowskie Halloween! Nie obchodzą Halloween. Jest to święto Purim – upamiętniające oszczędzenie przez Esterę narodu żydowskiego pod ręką Boga. Tak to świętują. Idą i proszą o cukierki, a dzieci dostają cukierki. Dzieci też dostają te dźwięki. Czy kiedykolwiek widziałeś te rzeczy? Są na końcu kija i są takie, a dzieci tak nimi machają i robią hałas? Oni też mają te rzeczy, dmuchają, co hałasuje i takie tam. Dzieje się tak, gdy pójdą do synagogi, aby obchodzić Święto Purim, przeczytają całą Księgę Estery. Publicznie rabin synagogi będzie czytał Księgę Estery. Czy to długo? To nie jest taka długa książka. Ale Księga Estery mówi, że imię Hamana ma zostać zatopione na zawsze. Haman był facetem, który próbował zabić Żydów. Tak więc imię Hamana miało zostać zatopione na zawsze. Teraz wszystkie te dzieciaki siedzą tam z tymi dźwiękowcami, więc co się dzieje? Rabin wstaje i próbuje czytać... „Haman!” i próbuje zdobyć imię Hamana, zanim dzieci go zagłuszą. Więc co się stanie, on przeczyta historię Estery, a dzieci będą gotowe, są gotowe, by zatopić imię Hamana. Więc facet spróbuje to wsunąć, zanim będą mogli to zrobić. Swoją drogą, czy to naprawdę fajna rzecz dla dzieci? Tak, dzieci biorą w tym udział, a swoją drogą, czy to naprawdę fajne – dzieciaki mogą zagłuszyć rabina? Możesz sobie to wyobrazić? W kościele baptystów, w którym dorastałem, po prostu siedzisz z założonymi rękami, z wyjątkiem sytuacji, gdy twoi rodzice cię nie widzą, kiedy strzelasz kulami z głów ludzi, ale poza tym. Czy widzisz, jak dzieci uczestniczą w zajęciach? Zatopili imię Hamana. To jest Święto Purim. Zwykle występuje w marcu, mniej więcej wtedy. To naprawdę fajna uczta na święto Estery. Teraz Estera jest daleko po Pięcioksięgu i Mojżesz.

X. Chanuka [55:10-57:08]

Oto jedno, którego nazwę prawdopodobnie dobrze znasz — święto Chanuki? Jeśli powiem wam: „Wesołej Chanuki”, kiedy nastąpi Chanuka? Zazwyczaj w okolicach jakiej dla nas uczty? W okolicach Świąt Bożego Narodzenia. Chanuka jest zwykle w grudniu, w okolicach Bożego Narodzenia, tuż przed Bożym Narodzeniem. Chanuka jest w rzeczywistości świętem tego, co Machabeusze zrobili około 165 roku pne. Czy ktoś zna Księgę Machabejską? To jest w apokryfach. To było po zakończeniu Starego Testamentu, ci Machabeusze – w zasadzie działali się te same rzeczy. Ten facet, który nazywał się Antioch Epifanes, był naprawdę paskudnym gościem w Syrii. Syria schodziła do Izraela, próbując zabić Izraelitów i ich zniszczyć. Nie wolno im było obrzezać, palili Pismo Święte, zabijali Żydów i próbowali dominować i hellenizować Żydów. Stało się tak, że ci Machabeusze powstali – ich nazwa faktycznie oznacza „młot” – Machabeusze powstali i zbuntowali się przeciwko syryjskiemu władcy i oczyścili świątynię. Kiedy oczyścili świątynię, Bóg pomnożył oliwę świątyni, więc świecznik przetrwał osiem dni zamiast siedmiu. Obchodzą więc Święto Chanuki, upamiętniające machabejskie oczyszczenie świątyni. Swoją drogą, czy Jezus obchodził Chanukę? Jan rozdział 10 werset 22 mówi wprost, że było to Święto Poświęcenia i Jezus tam schodził. Więc nawet Jezus – nawiasem mówiąc, czy Jezus był całkiem Żydem? Tak, to był Żyd. Jezus jest Żydem i obchodzi żydowskie święto Chanuka. Jan wspomina więc o Święcie Poświęcenia, które jest świętem Chanuki z okresu Machabeuszy. Więc to są święta Izraela i to jest fajna sprawa. Żydzi lubią obchodzić swoje święta i my też.

Y. Księga Liczb [57:09-58:00]

A teraz chcę przejść do Księgi Liczb. Wiele osób nie lubi Księgi Liczb. Istnieje zbyt wiele genealogii, zbyt wiele imion, liczb i rzeczy, dlatego Księga Liczb jest często pomijana bardzo lekko. Chcę wam powiedzieć, że z teologicznego punktu widzenia Księga Liczb ukształtowała mnie tak samo, jak prawdopodobnie jakakolwiek inna księga w Biblii. A ty mówisz: „Żartujesz sobie?” Pokażę ci dlaczego. W Księdze Liczb jest kilka naprawdę interesujących i dynamicznych rzeczy. Opowiada o czterdziestoletniej wędrówce po pustyni, podczas której Izrael wędrował po pustyni. Kiedy błakali się po

pustyni, nie mieli czego? Nie mieli jedzenia, wody, przywództwa . Mieli mnóstwo problemów. Na wszystko narzekali. Tak więc wędrowki po pustyni w Księdze Liczb są zwykle uważane za księgę negatywną, ale chcę podzielić się kilkoma rzeczami z tego.

Z. Ślub nazireatu [Lb 6] [58:01-70:18]

W Księdze Liczb, rozdział 6, otrzymujemy historię tego nazirejczyka i to, co nazywa się ślubem nazireatu . To jest z Księgi Liczb, rozdział 6. Istnieją trzy zasady. Jak zostać nazirejczykiem ? Czy chcecie zostać nazirejczykiem ? Jak zostać nazirejczykiem ? Istnieją trzy zasady, zasadniczo dotyczące poświęcenia się Panu na drodze tego nazirejskiego ślubu. Po pierwsze nie dotykaj trupów. Teraz mówisz: „Cóż, to całkiem nieźle. I tak nie chcę dotykać martwych ciał. W naszej kulturze inni ludzie dotykają dla nas martwych ciał. Czy w tamtej kulturze mieli podobnych grabarzy, czy też członkowie rodziny musieli przygotowywać ciało na śmierć? Tak. Tak więc, jeśli jesteś nazirejczykiem , nie wolno ci dotykać martwych ciał, tego rodzaju rzeczy, więc to było ważne.

Nazirejczykowi nie wolno było jeść żadnego produktu z winogron. Oznacza to na pewno brak wina, brak soku winogronowego – nie można było nawet jeść winogron i nie można było też jeść rodzynek. Nic z winogron nie było dozwolone, więc w ogóle żaden produkt z winogron.

Po trzecie – teraz, gdy tylko wstawię ten trzeci, wszyscy pomyślą to samo. Kiedy umieszczam to tutaj, kto przychodzi ci na myśl? Nie wolno ci ścinać włosów – Samson? Samson przychodzi na myśl każdemu, ponieważ Samsonowi nie pozwolono obciąć włosów. A propos, czy Samson ma jakieś problemy z niektórymi z tych innych, zanim doszedł do włosów? Samson był nazirejczykiem . Był nazarejczykiem od urodzenia, więc od urodzenia nie mógł obciąć włosów. Pytanie – miał nie dotykać trupów, w czym problem? Czy Samson *tworzył* martwe ciała? Tak, dobrze, więc masz włosy – włosy dla Samsona były ostatnią kroplą.

Są to więc trzy rzeczy, które składają się na ślub nazireatu , a osoba poświęca się szczególnie Panu. Nie brali winogron, nie nosili brzytwy na głowie i nie dotykali trupów.

Jaka była jego funkcja? Osoba oddzieliła się od Jahwe, składa ślub oddzielenia się,

szczególnie Panu. Pokazywało, że Bóg czuwał nad jedzeniem, czuwał nad rodziną, a nawet nad tym, jak dbać o własne ciało. Bóg czuwał nad czyimś jedzeniem, rodziną i własnym ciałem. Był to widoczny pomnik.

Jeśli ktoś złożył ślub nazireatu – swoją drogą, czy musiałeś złożyć ślub nazireatu na zawsze? Trzeba było urodzić się tak, jak Samson był nazirejczykiem od urodzenia i był nazirejczykiem przez całe życie. Czy zdajesz sobie sprawę, że wielu ludzi złożyło śluby nazireatu tylko na rok, dwa lata, pół roku lub coś w tym stylu? Możesz złożyć ślubowanie na krótszy okres czasu. Nie musiałeś tego robić przez całe życie. Samson robił to przez całe swoje życie, ale jako normalni ludzie moglibyście to robić tylko przez wybrany okres czasu. Swoją drogą, gdybyś spojrzał na Samsona, wiedziałbyś, że jest nazirejczykiem ? Dlaczego? Nigdy nie obcinał włosów. Opowiedz mi o brodzie i włosach tego gościa. Moja żona, dorastaliśmy w czasach, gdy mieli ludzi zwanych „hipisami”. Więc moja żona miała włosy rozpuszczone na plecach. Najwyraźniej twoje włosy przestają rosnać, gdy osiągną określoną długość. Teraz broda faceta, nigdy nie zapuściłem tak długiej brody, ale myślę to samo z brodą faceta, ale czy Samson miałby dużą głowę? Nigdy nie obcinał włosów. Czy ktoś kiedykolwiek widział zdjęcie Keitha Greena? Właściwie jednym z moich bohaterów jest facet o imieniu Keith Green, a jego fryzura przypomina mi właściwie Samsona.

Rezygnacja z rzeczy dla Boga – jedzenia, rodziny, nawet sposobu przyozdabiania ciała. Tu chodzi o rezygnację z rzeczy dla Boga. Jak wypełnić ślub nazireatu ? Kiedy skończysz swój ślub nazarejczyka, jak go dokończysz? Cóż, przede wszystkim składasz ofiarę Bogu. Czy to nie brzmi naturalnie? Dokończysz swój ślub oddania się Bogu i złożysz ofiarę. Drugą rzeczą, którą robisz, jest golenie głowy – czy to musi być bolesne? Golisz głowę i palisz włosy na ołtarzu. Więc nagle facet przechodzi od dużej głowy do ogolonej głowy i włosy są ogolone. [*Pytanie ucznia*] Tak, Samsonie. Kiedy mówię – ilu z was mówi Samson i umieszcza „p” w swoim Samsonie? Czy ktoś wstawia „p” w swoim Samsonie? Pracujecie na podstawie greckiej Septuaginty, chociaż o tym nie wiedzieliście. Czy w imieniu Samsona jest litera „p”? Nie, tak nie jest. Ale wszyscy zwykle wymawiają to Sampson na podstawie Septuaginty, greckiego tekstu Starego

Testamentu. Nawet nie wiedzą dlaczego, ale tak naprawdę ma na imię Shimshon . Shimshon opiera się na słowie oznaczającym „słońce”. Więc imię Samson naprawdę oznacza „słoneczny”. Więc „Sunny” to imię Samsona. Samson – od urodzenia był nazirejczykiem . Samuel był także nazirejczykiem od urodzenia. Wiele osób nie kojarzy ślubów nazireatu z Samuelem, ale on też był nazirejczykiem od urodzenia.

Oto jeden z Nowego Testamentu: Paweł. Apostoł Paweł składa ślubowanie pod koniec swojej posługi, gdy wraca do Jerozolimy, próbując zebrać pieniądze dla biednych mieszkańców Jerozolimy. Paweł składa ślub nazarejczyka. Nawiasem mówiąc, czy to oznacza, że Paweł musi iść do Jerozolimy i spalić włosy na ołtarzu? Czy goli głowę i pali włosy na ołtarzu? Pamiętajcie, że wszyscy ci ludzie mówili Pawłowi: „Pawle, nie idź do Jerozolimy. Paul, jeśli pójdziesz do Jerozolimy, złapią cię tam i będzie to dla ciebie naprawdę złe”. Pytanie – Paweł złożył ślub nazireatu . Czy musi jechać do Jerozolimy, aby spalić włosy na ołtarzu? Tak, robi i Paul to kontynuuje. Kiedy już się tam dostanie, wsadzą go do więzienia? Tak, robią. Więc taki był Paweł. Ale tak czy inaczej, on składa śluby nazireatu na okres, nie wiem, rok lub dwa – czyni to apostoł Paweł.

To rodzi kolejne pytanie: Czy Jezus był nazirejczykiem ? Mówisz: „Nie, ponieważ widziałem zdjęcia Jezusa i zawsze jest dobrze ogolony”. Czy Jezus był nazirejczykiem ? Kiedy byłem młodszy, uczono mnie, że Jezus był nazirejczykiem i dlatego nie pił wina. Dlatego, ponieważ Jezus nie pił wina, wy nie powinniście pić wina. Jezus był nazirejczykiem . Jaki jest problem z tym argumentem? Tak, Jezus nie tylko pił wino, on je wytwarzał. Ale potem mówisz: „Cóż, to był sok winogronowy, a tak naprawdę to nie był...” i gadacie o tym wszystkim, ale Jezus nie był nazarejczykiem. Jezus był Nazarejczykiem. Co to znaczy? Nazarejczyk oznacza, że jest z miasta Nazaret, to wszystko, co to znaczy. Jezus był Nazarejczykiem, to znaczy pochodził z miasta Nazaret w Galilei. Nie znaczy to, że był nazirejczykiem . Jezus nie był nazirejczykiem . Był Nazarejczykiem z miasta Nazaret. To ważne, jeśli chodzi o to, co robisz z alkoholem? Czy Biblia naucza o abstynencji od alkoholu? Jezus pił wino. W kielichu paschalnym – wiemy, co było w żydowskim kielichu paschalnym. To wino w filizance. Mówisz: „Czy to jest zgodne z prawem i czy mogę pić wino jako członek wydziału Gordon College?

Tak, o ile nie jest to na terenie kampusu. Myślę, że mają zasadę, że wydział może opuścić kampus. Jestem abstynentem jak wszędzie. Zasadniczo nie piję alkoholu, chyba że znajduję się w sytuacji kulturowej, na przykład w kontekście żydowskim, a facet podaje mi wino, a ty odprawiasz ceremonię i uczestniczysz. Przez dłuższy czas doradzałam kobiecie, której mąż był alkoholikiem. Wracał do domu, bił swoje dzieci i robił różne naprawdę złe rzeczy. Mój szwagier miał poważne problemy z alkoholem. Mówiłem ci, że zabraliśmy wszystko, co posiadał ten człowiek, i przynieśliśmy to do mojego domu. Inny mój przyjaciel, Eric Zimmerman, mój naprawdę dobry przyjaciel ze studiów, został zabity martwy pewnej nocy, kiedy pijak po prostu przejechał przez znak stopu, zabijając Erica na miejscu. Mój przyjaciel, on jest w grobie do dziś z tego powodu. Więc po śmierci Erica nie piję.

Co ciekawe, nie piję. Czy wszystkie moje dzieci piją? Tak. Mój jedyny syn właściwie warzy to w tych pięciolitrowych wiaderkach. Więc nie działało to zbyt dobrze w tym sensie, ale wiem, że to, co muszę zrobić, jest dla mnie dobre.

Nawiasem mówiąc, Biblia nie potępia alkoholu. Biblia potępia pijaństwo. Czy Biblia wyraźnie mówi, że pijaństwo jest grzechem? Biblia wyraźnie mówi, że pijaństwo jest grzechem. Problemem jest więc pijaństwo.

Przy okazji, kiedy jesteś w Izraelu – mieszkalem w Izraelu przez rok! Tamtejsi ludzie piją wino do posiłków. Ja – szczerze mówiąc, nigdy nie widziałem pijaka w Izraelu. Jeśli jesteś Żydem i upijesz się tam, czy chcesz być pijany i wejść do sekcji arabskiej? Chcę ci tylko powiedzieć, że jeśli się tam upijesz, możesz zginąć. A więc ludzie nie. Piją z umiarem. Więc musisz być ostrożny. Biblia nie mówi o abstynencji. Wstrzymuję się od głosu z innych powodów, ale nie dlatego, że tak nakazuje Biblia. Musisz z tym popracować.

Otóż, ten gość z ostatniej godziny lekcyjnej, on jest z kościoła, gdzie kościół zajmuje stanowisko, że nie piją alkoholu w kościele. Czy powinien wrócić do tego kościoła i powiedzieć: „Mój profesor mówi, że Jezus pił wino”. Czy to naprawdę jest brzydkie? Kiedy znowu jesteś w takim kontekście, nie robiłbym z tego wielkiej sprawy. Jeśli jesteś w społeczności, w której nie piją i jest to dla nich wielka sprawa, myślę, że

mówię: wyluzuj. Nie musisz tam iść jako wielcy – oświecisz ich w kwestii alkoholu.

Byłem przez chwilę w kościele, pastorem kościoła w rejonie Tennessee, gdzie podzielili kościół z powodu alkoholu. Wysadzili kościół przez alkohol. Przyszedłem, wiedząc, że kościół jest podzielony z powodu tej sprawy z alkoholem – przyszedłem jako kaznodzieja, wyszedłem pierwszego dnia – nigdy tego nie zapomnę – rada starszych była ustawiona w szeregu i idę uściskać im dłoń a każdy z tych starszych albo żuje, albo pali, albo pluje. Zgadnij, czym ci faceci zarabiali na życie? Uprawiali tytoń. To jest na południu. Uprawiali tytoń i wszyscy są hodowcami tytoniu. Po prostu podzielili kościół alkoholem. Teraz jestem z północy. Czy to zakręciło mi w głowie? Pomyślałem: „Rozbijacie kościół z powodu alkoholu, co jest w porządku, a mimo to wszyscy uprawiacie tytoń, który wszystkich zabija”.

Mówię więc, że wszedłem tam i wygłosiłem następne kazanie na temat złych skutków palenia tytoniu. Rozumiesz, dlaczego zrobili to przez alkohol? Ci faceci byli tam bandą świecidełek księżycy. Sprawiali, że księżyc świecił w kaloryferach i zatrawali się ołowiem przez te głupie kaloryfery! Więc wiesz, co mówię. W czasach prohibicji były poważne problemy. Ci ludzie przeszli na drugą stronę.

Mówię więc, że musisz się dopasować. Myślę, że to jest to, co powtarzam – główny na głównych, mniejszy na nieletnich. Są rzeczy, które po prostu nie są wystarczająco ważne, by o nie walczyć. Więc jeśli idę do kościoła, w którym wszyscy są abstynentami, po prostu się powstrzymuję. Jeśli idę do kościoła, w którym wszyscy piją, po prostu próbuję im wytłumaczyć, dlaczego nie piję, ale jeśli znajduję się w kontekście, w którym byłoby to dla nich obraźliwe, to robię. Wypiję wszystko, co mam do picia. Mówię więc, po prostu pomyśl o społeczności i społeczności, ponieważ jest to ważniejsze niż to, co pijesz. Chyba właśnie to mówię.

AA. Lb 6 i błogosławieństwo kapłańskie [70:19-74:31]

Najstarszym fragmentem Pisma Świętego jest rozdział 6 Księgi Liczb. Pozwólcie, że opowiem wam historię. Myślę, że już to mówiłem. Pamiętasz teorię JEDP? Krytycy twierdzą, że Mojżesz tego nie napisał. Pięcioksiąg został napisany przez pisarza J, który lubił imię Jehowy, pisarz E, który faworyzował imię Elohim, Księga Powtórzonego

Prawa została napisana przez Jozjasza, mniej więcej w czasach Jozjasza, a następnie dokument P był najbardziej zaawansowany i był dokumentem kapłańskim z powodu całej złożoności spraw kapłańskich. Kodeks kapłański został spisany – dokument P – około 550 pne do 450 pne po wygnaniu do Babilonu.

A teraz pozwólcie, że przeczytam wam kapłańskie błogosławieństwo z Księgi Liczb. „Pan rzekł do Mojżesza: Powiedz Aaronowi i jego synom: Oto jak ty, Aaronie, jako kapłan masz błogosławić Izraelitom: Powiedz im: Niech cię Pan błogosławi i strzeże. Niech Pan rozjaśni nad tobą swoje oblicze i zmiłuje się nad tobą. Niech Pan zwróci ku wam swoje oblicze i da wam pokój”. Ilu z was słyszało pastora mówiącego: „Niech was Pan błogosławi i strzeże, niech uczyni swoją twarz...”. Jeśli pójdziesz do kościoła przy Park Street, dr Gordon Hugenburger zakończy się tym kapłańskim błogosławieństwem na każdym nabożeństwie. To błogosławieństwo kapłańskie.

Jeśli jesteście Jerozolimą, jesteście Górą Oliwną, jest dolina, która schodzi tutaj, zwana Doliną Cedronu, pomiędzy Górą Oliwną a Jerozolimą. Tutaj schodzi do Morza Martwego. Jest inna dolina, która biegnie w dół i przecina tędy. Właśnie tutaj budowali hotel i maszyna do kopania nagle w coś uderzyła. To był grobowiec. Ten grobowiec się zawalił – i chyba mówiłem o tym wcześniej – grobowiec zawalił się w wyniku trzęsienia ziemi. Kiedy dotarli na miejsce, wszystkie rzeczy, w tym kobietę ze srebrnym amuletem na szyi, zostały tam znalezione. Kobieta nadal leżała na miejscu z amuletem na szyi. Zajęło im to – mi kazano trzy lata rozwinać ten srebrny amulet . Właściwie, kiedy mówisz o grobowcach w Jerozolimie, mówisz o jednym człowieku, a nazywa się on Gabriel Barkay . Uczyłem się u niego w latach siedemdziesiątych, to było w latach siedemdziesiątych, a Gabi Barkay była moją nauczycielką. Jedną z naprawdę fajnych rzeczy było dla mnie to, że w zeszłym semestrze mieliśmy studenta z Gordona – tak przy okazji, możecie studiować w Izraelu na Górze Syjon w Jerusalem University College. Jeden z naszych studentów wrócił i powiedział: „Wiesz, zabrałem doktorowi Gaby'emu Barkayowi archeologię Jerozolimy ” i pomyślałem: Nie, on nie może nadal żyć. Był stary, kiedy byłem tam w latach siedemdziesiątych. Ten facet jest taki stary. Nadal też pali paczkę papierosów dziennie. Nie wiem, jak on to robi. W każdym razie, ale jest

archeologiem rezydentem Jerozolimy. Byłem z nim, kiedy wchodził do grobowca, podchodzi do ściany grobowca i dotyka śladów dłuta, i mogę ci powiedzieć w ciągu stu lat, kiedy ten ślad został wykonany. Ten facet jest niezwykle bystrym Żydem, który przez całe życie studiował groby w Jerozolimie. Jest czołowym światowym ekspertem od grobów w Jerozolimie. Był w nich wszystkich i skłonili go do znalezienia tego. W końcu to publikuje.

Jest to najwcześniejszy fragment Pisma Świętego. Od kiedy pochodzi? Pochodzi z 700 roku pne. Dlaczego jest to istotne? Ponieważ krytycy twierdzili, że dokument kapłański (P) pochodzi z 450 roku pne. Właściwie mamy kawałek Pisma Świętego na szyi kobiety z 700 roku pne. Jest to najwcześniejszy znaleziony fragment Biblii. Kto żył, kiedy to kręciło się wokół szyi tej pani? Czy zdajecie sobie sprawę z króla Ezechiasza – czy ktoś kiedykolwiek słyszał o Ezechiaszu? Ezechiasz żył, kiedy to krążyło wokół szyi tej kobiety. Ezechiasz w Biblii! Więc to naprawdę wspaniałe znalezisko. Szczerze mówiąc, byłem tak szczęśliwy, że doktor Barkay mógł w tym uczestniczyć. To wychodzi z Księgi Liczb. Liczb 6, błogosławieństwo kapłańskie jest najwcześniejszym znalezionym fragmentem Pisma Świętego.

AB. Liczby Cykle literackie [74:32-76:10]

Księga Liczb toczy się w cyklu, a te cykle powtarzają się w kółko, a oto jak wygląda ten cykl: po pierwsze, **mają problem**. Jaki jest ich problem? Ich problem polega na tym, że są na pustyni, a kiedy ty jesteś na pustyni, nie ma czego? Nie ma nic, że tak powiem. Kiedy jesteś na pustyni, nie ma wody, nie ma jedzenia, nie ma – masz wszystkie te problemy. Więc na pustyni są trudności i ludzie staną w obliczu problemu. Co wtedy robią ludzie? **Ludzie narzekają**. A co oni mówią? Mówią: „Mojżeszu, żałujemy, że nie jesteśmy z powrotem w Egipcie, gdzie jedliśmy te wszystkie pory i melony, i mieliśmy całe to jedzenie i wodę”, rzekę Nil. Więc ludzie narzekają. Co się wtedy dzieje? **Bóg odpowiada**. Czy Bóg gniewa się na Żydów na pustyni? Tak, widziałeś to. Wpada w złość i wspomina o Bożym gniewie jak gazylion razy, a więc Bóg odpowiada. Wiele razy Bóg złości się na Izraelitów, a potem kto wskakuje po tym, jak Bóg się rozgniewa? Mojżesz wskakuje i mówi: „Boże, nie rób tego! Po prostu nie

przejmuj się nimi” i Moses wskakuje, a **następnie Mojżesz pośredniczy**. Co się wtedy dzieje? To trochę interesujące. Czy Bóg lituje się? Jest zły na Izrael. Zamierza ich zniszczyć lub coś zrobić – ogień, węże lub cokolwiek innego – a wtedy Bóg lituje się. Następnie zwykle na końcu historii znajduje się **podsumowanie**, które podsumowuje historię.

AC. Liczby Minicykl Liczby 11:1-2 [76:11-78:11]

Teraz chciałbym zrobić mini-cykl i pokazać wam cały ten cykl w dwóch wersach. Dlatego nazywa się to mini-cyklem, ma tylko dwie zwrotki, ale ma cały cykl. Następnie przyjrzymy się dużemu cyklowi. Więc najpierw zrobimy mały cykl, potem zrobimy duży cykl. Dwuwersowy cykl dla tego wzorca w Liczbach. Liczby, rozdział 11, wersety 1-2 – dwa wersety, tak to wygląda. Liczb, rozdział 11, werset 1: „Teraz lud skarżył się na swoje trudności w słuchaniu Pana”. Więc ludzie narzekali na swoje trudności. Jaki jest problem? Problemem są trudności na pustyni. Swoją drogą, czy pustynia jest trudnym miejscem do życia? Lepiej w to uwierz. Tak więc, pustynia trudności, a potem ludzie narzekają. „Teraz lud skarżył się na swoje niedogodności w słuchaniu Pana”.

W takim razie, czego oczekujesz, że stanie się dalej? Bóg odpowiada. „Gdy Pan ich usłyszał, zapłonął gniewem. Wtedy ogień od Pana zapłonął wśród nich i strawił część przedmieścia obozu”. Więc Bóg zsyła ten ogień, który pochłania rzeczy i ludzi. Ogień trawi zewnętrzną część obozu.

Co się teraz dzieje? Wszystko to mieści się w dwóch wersach – całym cyklu. Więc co nam zostało? Musimy zebrać to razem jako lekcję na końcu, a więc jest napisane: „Miejsce to nazwano Taberah, ponieważ tam wygasł ogień Pański”. Miejsce to nazwano więc Tabera. Miejsce to otrzymało swoją nazwę od pożaru, który się tam wydarzył. To wszystko dzieje się w dwóch wersach.

OGŁOSZENIE. Lb 11:4-25 Skarga i lament Wyróżnienie [78:12-87:54]

Teraz chcę przejść do wielkiego cyklu, a tym wielkim cyklem jest ten, w który Mojżesz osobiście się tutaj angażuje. Ma to związek z manną. Ludzie mają dość manny i chcą jeść mięso. Nie lubią Bożej manny i chcą jeść mięso. Przychodzą więc do Mojżesza, narzekając na to.

A teraz, zanim to zrobimy, chcę to ustawić. Ludzie narzekają, a jaka jest odpowiedź Boga? Ludzie narzekają, a Bóg odpowiada gniewem i sądem. Ale co się dzieje, gdy Mojżesz narzeka? Kiedy sam Mojżesz narzeka, czy Bóg wzbudza w nim gniew? Czy sądzi Mojżesza? Jak to się dzieje, że gdy Mojżesz narzeka, Bóg faktycznie mu pomaga? Chcę dokonać rozróżnienia – to naprawdę ważne rozróżnienie między skargą a lamentem. Chcę dokonać rozróżnienia między tymi dwoma słowami – skarga i lament. Słowa są dokładnie takie same. Oba są skargami do Boga, ale znaczenie jest zupełnie inne i dlatego myślę, że to, co się dzieje – dlaczego Mojżesz otrzymuje pomoc, a Izrael zostaje osądzony, wynika z rozróżnienia między lamentem a skargą.

Posłużę się przykładem mojej żony. Jestem żonaty od – mówiłem 36 lat, ale muszę zrobić odejmowanie w głowie, a tu jest tego za dużo – ale ponad 36 lat. Więc jesteśmy małżeństwem od dawna. Czy moja żona mnie kocha? Odpowiedź brzmi: po 36 latach lepiej w to uwierz. Chodzi mi o to, że była ze mną na dobre i na złe, ale w większości była szczupłą. I tak, tak, wiem, że mnie kocha. Byliśmy mniej więcej po trzydziestce – ona miała prawdopodobnie 35, 36 lat. Moja żona jest bardzo introwertyczną osobą, bardzo cichą osobą – bardzo towarzyską, ale bardzo cichą osobą. Nigdy nie słyszałem – kiedy moje dzieci robiły różne szalone rzeczy, nigdy nie słyszałem, jak moja żona krzyczy. Ona nie jest krzykaczem. Nigdy nie krzyczy na moje dzieci. Jest cichą i zamkniętą w sobie osobą, tak jak ja, kiedy jestem poza zajęciami. Pewnego dnia zrobiłem coś naprawdę głupiego, więc zaczęła na mnie wrzeszczeć i było to naprawdę głośne. Nigdy nie widziałem, żeby tak podnosiła głos i zaczęła na mnie krzyczeć. W tym czasie mieszkaliśmy w domu, który był o – czy kiedykolwiek mieszkałeś w mieście, w którym domy obok ciebie – możesz wystawić rękę przez okno i możesz dotknąć domu obok – jest chodnik między waszymi domami i tyle. I tak mieliśmy domy po obu stronach, okno – jest lato – wszystko jest otwarte, a ona zaczyna krzyczeć tym głosem, to jest jak „Kurwa!” Mówię jej: „Annette, uspokój się, uspokój się! To znaczy, wezwą policję!” A kiedy próbowałem ją uspokoić, zgadnij, co się stanie? Zamiast się wyciszyć, staje się głośniejsza. Nawet nie wiedziałem, że jej głos może być tak głośny. Nigdy wcześniej nie słyszałem, żeby to robiła! Więc próbuję ją uspokoić,

mówiąc: „Ludzie wezwą na nas policję! Pomyślą, że coś tu nie gra, więc bądź cicho. Ona nie. Ciągłe na mnie krzyczała i krzyczała na mnie.

Czy krzyczała na mnie, bo mnie kochała, czy dlatego, że była na mnie taka zła? Pozwól, że wydam na siebie dwa różne krzyki, dobrze? Jeden krzyk do mnie brzmi: „Jesteś takim palantem! Nigdy ci na to nie pozwolę – nigdy więcej nie powinieneś tego robić! To była najgłupsza rzecz – nie mogę ci uwierzyć! A potem mówi: „Wychodzę stąd. Nie chcę cię więcej widzieć. Miałem to z tobą. Nie chcę cię więcej widzieć. odszedłem. Co to za odejście? „Odszedłem. Nie mogę już tego znieść. spadam stąd. OK, czy to jeden typ? Czy to właśnie robiła moja żona, kiedy na mnie krzyczała? NIE.

Mówiła: „Ted, znowu to zrobiłeś. Nie pozwolę ci na to ponownie. Jesteś lepszym człowiekiem niż to. Wymagam od ciebie czegoś lepszego. I nie pozwolę ci zrobić tego ponownie, ponieważ to było po prostu całkowicie pozbawione szacunku i całkowicie nie na miejscu, a ty jesteś lepszy niż to. I będę krzyczeć ci w twarz, aż staniesz się tym lepszym człowiekiem, którym powinieneś być. A teraz pytanie: czy to zupełnie inny sposób podejścia do tego? Słowa mogą być bardzo podobne, ale w jednym przypadku krzyczy na mnie, chwytą mnie i mówi: „Zrób to lepiej! Kocham cię! Możesz zrobić lepiej!" Jeden zbliża się do osoby, drugi ucieka. Czy widzisz różnicę?

Kiedy Izrael narzeka, co robi? Czy idą za Bogiem, czy wycofują się? Wycofują się. Kiedy Mojżesz przychodzi do Boga, czy Mojżesz zamierza stanąć przed Bogiem? Tak, robi to. Przeczytam ci trochę tego tutaj. Mojżesz stanie przed obliczem Boga. On nie ratuje się przed Bogiem, on idzie za Bogiem i mówi: „Boże, to nie jest w porządku. Musisz się lepiej postarać”.

Jest różnica między skargą a lamentem – tak naprawdę mówię o Księdze Psalmów. Znacie Księgę Psalmów, ponieważ Psalmy to psalmy na chwałę Boga, prawda? „Och, dziękujcie Panu, bo jest dobry, bo Jego *lojalna* miłość trwa na wieki”. I śpiewamy wszystkie cudowne pochwały z Psalmów. Pozwólcie, że spróbuję – nauczyliście się Psalmu 23, prawda? Ale czy przed Jezusem śpiewali to przez tysiąc lat? Tak. „Boże mój, Boże mój, czemuś mnie opuścił? Dlaczego jesteś tak daleko od moich westchnień?” Lub wróć do Psalmu 13, jeśli ci się to nie podoba: „Jak długo, Panie,

będziesz o mnie zapominał? Na zawsze?" Zdjęcie – jesteś w kościele, a jakiś koleś wstaje i zaczyna swoją modlitwę tak: „Panie, jak długo będziesz o mnie zapominał na zawsze? Jak długo będziesz” – Czy to przeszłoby naprawdę dobrze? Starsi odciągali go na bok i mówili: „Wiesz, rozumiesz? Bóg o tobie nie zapomina. Bóg wie wszystko. Bóg cię kocha i ma wspaniały plan dla twojego życia”. Co mówi psalmista? Psalmista mówi: „Jak długo, Panie, będziesz o mnie zapominał? Na zawsze?"

Otóż, to jest w księdze Psalmów. Chcesz naprawdę złego? Większość lamentów – masz rację – większość lamentów kończy się pozytywnie. Ktoś zajmował się moją sprawą w zeszłym roku i powiedział: „Wszystkie lamente zamieniają się w pozytywne”. Nie? Nie. Nie znasz Psalmu 88 – nawet nie powinienem wam tego mówić – Psalm 88 – w całości jest tylko jeden psalm, który jest lamentem i zgadnijcie, jak się kończy? Większość z nich wychodzi na powietrze na końcu. Czy pojawia się Psalm 88? Nie. Kończy się w ciemności. A więc to, co wam sugeruję, to – to jest bardzo interesujące – Psalm 88.

Gdzie teraz idziesz stąd? Chrześcijanie nie są w stanie zwerbalizować lamentu. Innymi słowy, jako chrześcijanie wszystko musi być w porządku. Bóg ma kontrolę nad wszystkim. Bóg ma wspaniały plan na twoje życie. Bóg cię kocha i ma wspaniały plan dla twojego życia. Wszystko musi być w porządku. Ty, jako chrześcijanin, powinieneś zawsze mieć uśmiech na twarzy, ponieważ Bóg jest po prostu cudowny. Pytanie – czy Mojżesz zawsze miał uśmiech na twarzy? Czy Psalmista cały czas miał uśmiech na twarzy? Sugeruję, żebyś uważał na ludzi, którzy są cały czas na haju. Uważaj też na ludzi, którzy są cały czas nisko. Czy życie składa się ze wzlotów i upadków życia? Uważaj na tę chrześcijańską rzecz, że wszystko idzie, żeby być fajne, ponieważ zapytam cię – czy Mojżesz jest mężem Bożym?

Posłuchaj Mojżesza, gdy zwraca się do Boga: „Mojżesz usłyszał płacz ludu”, głównie dlatego, że nie było mięsa do jedzenia. Tak więc Mojżesz – to jest rozdział 11 Księgi Liczb, werset 10 – „każdy u wejścia do swojego domu, a Pan bardzo się rozgniewał, a Mojżesz był zatrwożony. I on [Mojżesz] zapytał Pana: 'Dlaczego sprowadziłeś to nieszczęście na swojego sługę?'. Czy to pytanie retoryczne, czy

prawdziwe? „Dlaczego sprowadziłeś to nieszczęście na swojego sługę? Co takiego zrobiłem, że nie podoba ci się, że obarczasz mnie ciężarem tych ludzi? Czy ja poczęłam tych ludzi? Czy ja je urodziłam? Mojżesz mówi: „Ja ich nie urodziłem. Nałożyłeś na mnie tych wszystkich ludzi – ja muszę tych wszystkich ludzi nieść na plecach, Boże. Nie urodziłam tych ludzi. Nie ja poczęłam tych wszystkich ludzi”. Jaka jest implikacja? Kto począł tych ludzi? Kto wtedy urodził? Bóg to zrobił. Więc Mojżesz używa tych retorycznych pytań do czego? Oskarżyć Boga.

Pozwól mi najpierw skończyć to, a potem wrócimy do tego. „Dlaczego każesz mi nieść je na rękach, jak pielęgniarka niesie niemowlę do kraju, który obiecałeś ich przodkom pod przysięgą? Gdzie mogę zdobyć mięso dla tych wszystkich ludzi? Ciągłe do mnie płaczą. Daj nam mięso do jedzenia! Nie mogę sam nieść tych ludzi. Ciężar jest dla mnie zbyt ciężki”. Czy Mojżesz zbliża się do Boga w bardzo, bardzo silny sposób? A propos, czy to Mojżesz, mąż Boży? Czy jest jednym z największych proroków Starego Testamentu? Zauważ, jak bardzo mocno przychodzi do Boga. Mówię tylko, że te rzeczy są dla nas pisane. On lamentuje, a Bóg się nim zajmuje.

AE. Dyscyplinowanie w gniewie? [87:55-91:52]

A teraz, czy powinieneś dyscyplinować swoje dzieci, kiedy jesteś zły? Ilu z was powiedziano: „Nigdy nie karcisz swoich dzieci, kiedy jesteś zły”? Pytam cię, ilu z twoich rodziców karmiło cię, kiedy byli źli? Czy Bóg dyscyplinuje swoje dzieci, kiedy jest w gniewie? Swoją drogą, czy gniew jest problemem? Nadmiar złości może prowadzić do przemocy i złych rzeczy. Wielu facetów, których znam w więzieniu, jest w więzieniu z powodu napadu wściekłości. Facet ukradł swoją dziewczynę, wyszedł, wziął broń i zabił go, bo był taki wściekły i zazdrosny. Więc gniew może być naprawdę zły. Ale z drugiej strony, czy my, żyjący we współczesnej kulturze, wykastrowaliśmy gniew z naszego jestestwa? Czy gniew jest zawsze odpowiedni? Czy Bóg się gniewa? Nie możemy sobie z tym poradzić jako chrześcijanie. Kochamy Boga miłością. Bóg jest miłością, pokojem. On kocha wszystkich. On ma wspaniały plan na twoje życie. Przeczytaliście Liczby. Czy Bóg czasem się włamuje? Tak, robi. Więc musisz naprawdę uważać na rzeczy. Bóg dyscyplinuje ludzi, kiedy jest w gniewie.

Czy wszelka złość jest zła? Nowy Testament mówi: „Gniewajcie się” i co? „nie grzesz”. „Gniewajcie się i nie grzeszcie”. Kiedy widzisz niesprawiedliwość, czy powinien pojawić się gniew? Kiedy widzisz niesprawiedliwość, powinien pojawić się gniew. „Gniewajcie się i nie grzeszcie”.

Innymi słowy, jest czas na złość i czas na nie. Mojżesz używa pytań retorycznych, więc nie jako pytań retorycznych do zadawania pytań, jego pytania retoryczne są jego agresywnym zbliżaniem się do Boga. On gani Boga. Pytania retoryczne są często używane przez proroków, aby napominać ludzi. W tym przypadku Mojżesz używa retorycznych pytań jako nagany dla Boga. Teraz jest jeszcze jedno – to jest mocne – czy chrześcijanin może tęsknić za śmiercią? To jest Mojżesz, mąż Boży, mówi: „Boże, jeśli tak zamierzasz mnie traktować, zabij mnie teraz”. Swoją drogą, czy polecam tę modlitwę ludziom? Nie. Rozmawiasz z Bogiem – w czym problem? Bóg może skazać ludzi na śmierć. Czy Mojżesz ma fenomenalną relację z Bogiem? Tak, robi. Czy Mojżesz był tak przygnębiony, że powiedział: „Boże, jeśli każesz mi dźwigać tych wszystkich ludzi, nie mogę już tego robić. Jeśli tak zamierzasz mnie traktować, zabij mnie. Po prostu zabierz mnie teraz.

A teraz, co robi Bóg? Czy Bóg karci Mojżesza? Nie, Bóg pomaga Mojżeszowi i zasadniczo Bóg mówi do Mojżesza: „Zamierzam sprowadzić na ciebie ducha, Mojżeszu – zbierz razem starszych i przywódców Izraela – sprowadzę ducha z ciebie, Mojżeszu, i zrzucę to na tych siedemdziesięciu ludzi. Czy Mojżesz niósł ciężar siedemdziesięciu ludzi? Nic dziwnego, dlaczego facet po prostu upadł. Niósł ten ciężar – jest dla niego za ciężki. Bóg rozdziela brzemień Mojżesza na siedemdziesięciu przywódców Izraela. W ten sposób rozprzestrzenia się duch Mojżesza. To piękna rzecz, kiedy Bóg zajmuje się Mojżeszem. Mojżesz staje przed Bogiem, ale jest to rodzaj rzeczy, w których mówi: „Boże, zrób coś!” Bóg coś robi, bierze ducha i kładzie go na tych siedemdziesięciu ludzi. Więc to jest naprawdę fajna rzecz.

Na następnej lekcji zajmiemy się Księgą Liczb, rozdział 12. Rozdział 12 Księgi Liczb odpowie na pytanie: Co Bóg myśli o małżeństwach międzyrasowych? W naszej

dzisiejszej kulturze to nie jest poważny problem, ale istnieją na to biblijne dane. Chcemy przyjrzeć się temu następnym razem.

Przepisywane przez Sarah Woodbury
Z grubsza zredagowany przez Teda Hildebrandta 2